

L'Apòstrof
Cooperativa
de comunicació

apostrof.coop
info@apostrof.coop
93 342 93 66

↗ Instagram
↗ Twitter

Economia
social i solidària,
desenvolupament local
i contractació pública
responsable



L'ESS, una economia al servei a la societat

L'economia social i solidària (ESS) és el conjunt d'iniciatives socioeconòmiques de tota mena, formals o informals, normalment col·lectives però també individuals, que compleixen les característiques següents:

- **Prioritzen la satisfacció de les necessitats i aspiracions dels seus membres i/o d'altres persones per sobre del lucre**
- **La propietat és col·lectiva i la gestió, democràtica.**
- **Actuen orientades per valors com l'equitat, la solidaritat, la sostenibilitat, la participació, la inclusió i el compromís amb la comunitat, i tenen voluntat de canvi social.**
- **Són independents.**

L'ESS acostuma a utilitzar, com a forma jurídica, la cooperativa, l'associació, la fundació, la societat laboral, el CET d'iniciativa social i l'empresa d'inserció, i està present en la majoria d'activitats. A Catalunya, hi ha més de 16.000 iniciatives d'aquest tipus, més de 180.000 persones que hi treballen i més d'un milió que en són sòcies, voluntàries i activistes.

PRODUCCIÓ



Grup Àuria

CONSUM



El Rodal

CRÈDIT



Coop 57

Una ESS cada cop més diversa



Musicop



Biciclot



Mujeres Pa'lante



Azimut 360



Que soni



Espigoladors



Comunitat Activa

L'ESS present en sectors estratègics

TELECOMUNICACIONS



Guifi.net

ALIMENTACIÓ



El Cabàs

ENERGIA



Som Energia

FINANCES



Fiare Banca Ètica

CURES I ATENCIÓ A LES PERSONES



Fundació Alba

HABITATGE



La Borda

Les tres dimensions del desenvolupament local

Des de les oportunitats del mercat global:

a) El territori local com a plataforma al servei de l'economia global

Des dels recursos i les capacitats pròpies:

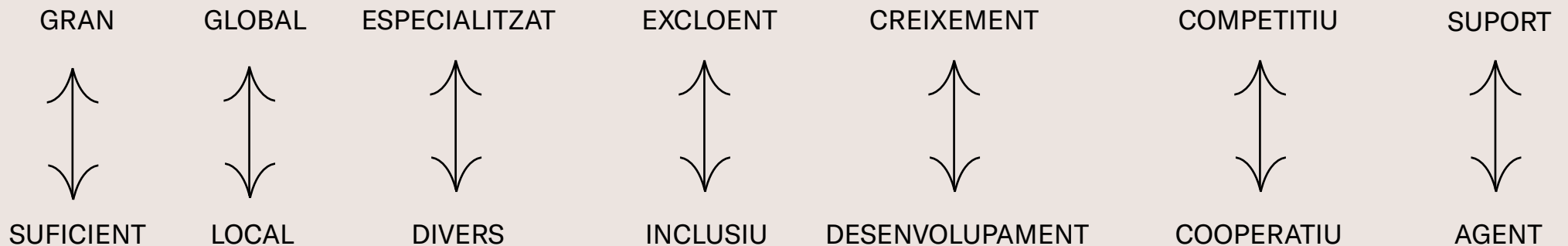
b) Desenvolupament econòmic local amb projecció global

Des de les necessitats i les aspiracions pròpies:

c) Desenvolupament econòmic local per satisfer les necessitats i aspiracions locals



Cap a nou desenvolupament local



COMUNITARI

La comunitat és l'objecte i el subjecte del desenvolupament

MÉS AUTOCENTRAT

Prioritza la satisfacció de les necessitats locals amb recursos locals

INTEGRAL

Generador de renda, de vincles, de coneixement, d'apoderament...

ENDOGEN

Aprofita els recursos locals tangibles i intangibles

ESS motor del desenvolupament local

- 1.** Molts projectes d'ESS neixen per resoldre necessitats d'una comunitat determinada.
- 2.** Les persones que els impulsen solen viure en el mateix territori on es fa l'activitat, i sovint són moltes i diverses, la qual cosa fa més sòlids i rics els projectes.
- 3.** Les iniciatives d'ESS mobilitzen els recursos locals i és més fàcil que donin feina a les persones del mateix territori.
- 4.** Els beneficis econòmics de l'activitat tendeixen a circular dins el propi territori, via proveïdors locals i via reinversió.
- 5.** Com que sovint són iniciatives integrals, no únicament econòmiques, l'ESS activa la vida cultural i social d'un territori, i això genera comunitat i ciutadania activa.
- 6.** El fet que els actors de l'ESS acostumin a viure en el mateix territori on exerceixen l'activitat els empeny a evitar les externalitats negatives i, en canvi, a generar-ne de positives.



Tarpuna



Cooperativa Festival Esperanzah!

La contractació pública responsable

1. QUÈ ÉS LA CONTRACTACIÓ O COMPRA PÚBLICA RESPONSABLE (CPR)?

És la integració d'aspectes socials, ètics i ambientals en els processos de compra i contractació de béns i serveis per part de les administracions públiques i els seus organismes autònoms.

2. QUIN EMPARAMENT LEGAL TÉ LA CPR?

La llei 9/2017 de contractes del sector públic obliga les administracions a incloure aspectes socials i ambientals en els contractes (clàusules socials) durant tot el cicle de vida del producte o servei, i a facilitar la contractació de pimes i empreses de l'ESS.

3. HI HA ALTRES VIES PER PRACTICAR LA CPR?

Sí, la contractació menor, la reserva de mercat, l'ajustament del tipus de contractació a les característiques de les pimes, el foment de la compra responsable per institucions relacionades amb l'administració.

4. LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA ÉS UN BON INSTRUMENT PER GESTIONAR ELS SERVEIS D'ATENCIÓ A LES PERSONES?

No, perquè en les licitacions acostuma a predominar el criteri del preu per sobre de la qualitat del servei i de les condicions laborals. La gestió de serveis públics d'atenció a les persones s'ha de regular al marge de la Llei de contractes del sector públic, a través de la gestió pública directa i/o de l'acció concertada amb les entitats d'ESS sense ànim de lucre, agrupades en el Tercer Sector Social.



La contractació pública responsable

1. ASPECTES A CONSIDERAR SOBRE LA IMPLANTACIÓ DE LES CLÀUSULES SOCIALS EN FUNCIÓ DE LA FASE DEL PROCEDIMENT

1.1. Objecte del contracte

CONTRACTES DE SERVEIS A LES PERSONES
CONTRACTES DE SERVEIS I CONCESSIONS DE SERVEIS
CONTRACTES DE SUBMINISTRAMENTS

1.2. Contractes reservats

1.3. La solvència tècnica. Requisits de participació

1.4. Criteris de preferència en cas d'empat

1.5. Criteris d'adjudicació

1.6. Condicions d'execució



2. PROPOSTA DE CONTINGUT DE LES CLÀUSULES SOCIALS SEGONS LA FASE DEL PROCEDIMENT DE LICITACIÓ EN QUÈ S'INTRODUEIXIN LA SEVA TEMÀTICA

2.1. Objecte del contracte

2.2. Contractes reservats

2.3. La solvència tècnica. Requisits de participació

2.4. Criteris de preferència en cas d'empat

2.5. Criteris d'adjudicació

- INSERCIÓ SOCIOLABORAL
- ENTITATS SOCIALS I COOPERATIVES
- FOMENT DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA
- IGUALTAT DE GÈNERE
- PERSONES DISCAPACITADES
- QUALITAT EN L'OCUPACIÓ
- RESPONSABILITAT SOCIAL DELS LICITADORS
- COMERÇ JUST

2.6. Condicions d'execució

- INSERCIÓ SOCIOLABORAL ENTITATS SOCIALS I COOPERATIVES
- FOMENT DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA
- IGUALTAT DE GÈNERE
- PERSONES DISCAPACITADES
- QUALITAT EN L'OCUPACIÓ

La CPR i l'ESS

1. PER QUÈ ÉS IMPORTANT LA CPR PER A L'ESS?

- Perquè l'ajuda a créixer, ja que li permet guanyar més licitacions i processos de compra, sigui explícitament (es tria entre entitats d'ESS) o implícitament (es demanen o valoren requeriments que qui més compleix són les entitats de l'ESS).
- *Per exemple: "S'ha de baremar fins a X punts les entitats licitadores que es comprometin executar o prestar el contracte sota criteris de l'economia social i solidària, l'aplicació de la qual suposi una millor qualitat de la prestació contractual"*
- Perquè ajuda a impregnar d'alguns dels seus valors la resta d'operadors econòmics



2. COM POT LA CPR FOMENTAR EXPLÍCITAMENT LES ENTITATS D'ESS?

- Reserva de contractes de serveis socials, culturals i de salut a empreses socials;
- Obligació d'establir percentatges de reserva a CET i EI
- Directoris en línia de l'economia social (Ajuntament de Barcelona)
- Introducció de clàusules socials que valorin especialment les entitats d'ESS.
- *Per exemple: s'ha de baremar fins a X punts el licitador que es comprometi a subcontractar un percentatge del pressupost d'adjudicació del contracte a través d'empreses socials i/o cooperatives...".*
"S'ha de baremar fins a X punts el licitador que es comprometi a subcontractar un percentatge del pressupost d'adjudicació del contracte a través d'empreses d'inserció, centres especials d'ocupació, o entitats socials o solidàries sense ànim de lucre...".
"S'ha de baremar fins a un màxim de X punts la integració del comerç just en la proposta presentada."

3. LA CPR ÉS ESS?

- La CPR es pot considerar com una de les formes per les quals les administracions practiquen el consum responsable, que és una branca de l'ESS.

Jordi Garcia Jané

www.economiasolidaria.cat

apostrof.coop

info@apostrof.coop

93 342 93 66

↗ Instagram

↗ Twitter

Gràcies!

Sou lliures de compartir i adaptar aquest document amb els termes següents:



CC BY-NC-SA: Reconeixement - No Comercial - Compartir Igual